31997L0055

L 290/18 *EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA* 23.10.1997

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 97/55/EÜ, 6. oktoober 1997, millega muudetakse direktiivi 84/450/EMÜ eksitava reklaami kohta, arvates selle hulka võrdleva reklaami

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ([1])

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ([2])

toimides asutamislepingu artiklis 189b ettenähtud menetluse ([3]) kohaselt vastavalt lepituskomitees 25. juunil 1997 heakskiidetud ühistekstile

ning arvestades, et:

(1) ühenduse üks peamisi eesmärke on siseturu väljakujundamine; tuleb vastu võtta meetmed, et tagada selle turu tõrgeteta toimimine; siseturg on sisepiirideta ala, kus kaup, isikud, teenused ja kapital saavad vabalt liikuda;

(2) siseturu väljakujundamine tähendab üha laienevaid valikuvõimalusi; eeldades, et tarbijad saavad ja peavad saama kasutada kõiki siseturu eeliseid ning et reklaam on väga tähtis vahend väljundi loomisel kõigile kaupadele ja teenustele ühenduse kõigis osades, peaksid võrdleva reklaami vormi ja sisu reguleerivad põhisätted olema ühtsed ning võrdleva reklaami kasutamise tingimused liikmesriikides tuleks ühtlustada; nende tingimuste täitmine aitaks objektiivselt esile tuua võrreldavate toodete omadusi; võrdlev reklaam suudab elavdada ka kauba ja teenuste tarnijate vahelist konkurentsi tarbija huvides;

(3) üksikute liikmesriikide võrdlevat reklaami käsitlevad õigus- ja haldusnormid erinevad suuresti; reklaam ulatub riigipiiridest kaugemale ning võetakse vastu teiste liikmesriikide territooriumil; võrdleva reklaami aktsepteerimine või mitteaktsepteerimine erinevate siseriiklike õigusaktide kohaselt võib takistada kauba ja teenuste vaba liikumist ja tekitada konkurentsi moonutamist; eelkõige võivad ettevõtted kokku puutuda konkurentide poolt väljatöötatud reklaamivormidega, millele nad ei suuda samaväärsete vahenditega vastata; tuleks kindlustada võrdleva reklaamiga seotud teenuste osutamise vabadus; ühendus peab olukorda parandama;

(4) nõukogu 10. septembri 1984. aasta direktiivi 84/450/EMÜ (eksitava reklaamiga seotud liikmesriikide õigus- haldusnormide ühtlustamise kohta) ([4]) kuuendas põhjenduses tõdetakse, et pärast eksitava reklaami vastaste siseriiklike sätete ühtlustamist tuleks "teisel etapil, niivõrd kui see on vajalik, käsitleda võrdlevat reklaami komisjoni asjakohaste ettepanekute põhjal";

(5) nõukogu 14. aprilli 1975. aasta resolutsiooni (Euroopa Majandusühenduse tarbijate kaitse ja teavitamise poliitika esialgse programmi kohta) ([5]) lisa punkti 3 alapunktiga d lisatakse tarbijate põhiõiguste hulka õigus saada teavet; kõnealust õigust kinnitab nõukogu 19. mai 1981. aasta resolutsiooni (Euroopa Majandusühenduse tarbijate kaitse ja teavitamise poliitika teise programmi kohta) ([6]) lisa punkt 40, mis käsitleb konkreetselt tarbijate teavitamist; võrdlev reklaam, kui selles võrreldakse peamisi, asjakohaseid, kontrollitavaid ja tüüpilisi omadusi ning kui see ei ole eksitav, võib olla tarbijatele nende kasu selgitamise õiguspärane vahend;

(6) võrdleva reklaami mõiste on soovitatav esitada nii üldiselt, et see hõlmaks võrdleva reklaami kõik liigid;

(7) tuleks kehtestada lubatud võrdleva reklaami tingimused, niivõrd kui tegemist on võrdlemisega, et kindlaks määrata, millised võrdleva reklaami tavad võivad tekitada konkurentsi moonutamist, kahjustada konkurente ning avaldada

([1]) EÜT C 180, 11.7.1991, lk 14 ja EÜT C 136, 19.5.1994, lk 4.
([2]) EÜT C 49, 24.2.1992, lk 35.
([3]) Euroopa Parlamendi 18. novembri 1992. aasta arvamus (EÜT C 337, 21.12.1992, lk 142), nõukogu 19. märtsi 1996. aasta ühine seisukoht (EÜT C 219, 27.7.1996, lk 14) ja Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 1996. aasta otsus (EÜT C 347, 16.11.1996, lk 69). Euroopa Parlamendi 16. septembri 1997. aasta otsus ja nõukogu 15. septembri 1997. aasta otsus.
([4]) EÜT L 250, 19.9.1984, lk 17.
([5]) EÜT C 92, 25.4.1975, lk 1.
([6]) EÜT C 133, 3.6.1981, lk 1.

kahjulikku mõju tarbija valikule; lubatud reklaami tingimused peaksid sisaldama kauba ja teenuste omaduste objektiivse võrdlemise kriteeriume;

(8) ainult kauba ja teenuste hinna võrdlemine on lubatud juhul, kui võrdlemisel peetakse kinni teatavatest tingimustest, eelkõige ei tohi võrdlemine olla eksitav;

(9) vältimaks võrdleva reklaami kasutamist konkurentsivastasel ja ebaõiglasel viisil, tuleks lubada võrrelda ainult sama otstarvet või kavandatud eesmärki täitvaid konkureerivaid kaupu ja teenuseid;

(10) kolmandate isikute tehtud võrdlustestide tulemustele viitamise või nende taasesitamise korral võrdlevas reklaamis kohaldatakse rahvusvahelisi autoriõiguse konventsioone ning siseriiklikke õigusnorme lepingulise ja mittelepingulise vastutuse kohta;

(11) võrdleva reklaami tingimused peaksid olema kumuleeruvad ning kohaldatavad täies ulatuses; asutamislepingu kohaselt jäetakse kõnealuste tingimuste rakendamise vorm ja viisid liikmesriikide otsustada, niivõrd kui need ei ole juba kindlaks määratud käesoleva direktiiviga;

(12) kõnealused tingimused peaksid hõlmama eelkõige seisukohti, mis tulenevad nõukogu 14. juuli 1992. aasta määruse (EMÜ) 2081/92 (põllumajandustoodete ja toiduainete geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta) [1] sätetest, eelkõige artiklist 13, ning muudest põllumajanduses vastuvõetud ühenduse õigusnormidest;

(13) esimese nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiivi 89/104/EMÜ (kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) [2] artikliga 5 antakse registreeritud kaubamärgi omanikule ainuõigused, sealhulgas õigus takistada kolmandatel isikutel kaubandustegevuse käigus kasutada märki, mis on identne või sarnane identse kauba või identsete teenuste või, vastavalt asjaoludele, muu kauba kaubamärgiga;

(14) võrdleva reklaami tõhususe seisukohast võib siiski olla tingimata vajalik konkurendi kaupa või teenuseid identifitseerida, viidates konkurendile kuuluvale kaubamärgile või kaubanimele;

(15) teisele kuuluva kaubamärgi, kaubanime või muude eraldusmärkide selline kasutamine ei riku kõnealust ainuõigust juhul, kui on täidetud käesoleva direktiiviga kehtestatud tingimused, kusjuures ainsaks eesmärgiks on nende vahel vahet teha ning sellega erisused objektiivselt esile tuua;

(16) tuleks sätestada direktiivi 84/450/EMÜ artiklites 4 ja 5 mainitud õiguslike ja/või halduslike kaitsevahendite kasutamine, et kontrollida võrdlevat reklaami, mille puhul ei täideta käesoleva direktiiviga ettenähtud tingimusi; direktiivi 16. põhjenduse kohaselt võimaldab isereguleeruvate organisatsioonide vabatahtlik kontroll vältida eksitava reklaami takistamiseks haldus- või kohtumenetluse poole pöördumist ja seepärast tuleks seda toetada; artiklit 6 kohaldatakse samal viisil ka lubamatu võrdleva reklaami suhtes;

(17) riiklikud isereguleeruvad organisatsioonid võivad kooskõlastada oma tegevuse ühenduse tasandil loodud ühenduste või organisatsioonide kaudu ja muu hulgas tegelda piiriüleste kaebustega;

(18) direktiivi 84/450/EMÜ artiklit 7, millega lubatakse liikmesriikidel säilitada või vastu võtta sätted, mille eesmärk on tagada tarbijate ning kaubanduse, äri, käsitöö või kutsealaga tegelevate inimeste ning üldsuse ulatuslikum kaitse, ei tohiks kohaldada võrdleva reklaami suhtes, arvestades, et kõnealuse direktiivi muutmise eesmärk on luua tingimused, mille alusel võrdlev reklaam on lubatud;

(19) võrdlust, millega esitatakse kaitstud kaubamärgi või kaubanimega kaupa või teenuseid imiteerivaid või kopeerivaid kaupu või teenuseid, ei loeta lubatud võrdleva reklaami tingimusi täitvaks;

(20) käesolev direktiiv ei mõjuta ühelgi viisil ühenduse konkreetseid tooteid ja/või teenuseid käsitlevaid sätteid ega reklaamipiiranguid või -keelde teatavates massiteabevahendites;

(21) kui liikmesriik keelab kooskõlas asutamislepingu sätetega teatava kauba või teatavate teenuste reklaamimise, võib seda keeldu laiendada võrdlevale reklaamile olenemata sellest, kas keeld on kehtestatud otse või kõnealuse

[1] EÜT L 208, 24.7.1992, lk 1.
[2] EÜT L 40, 11.2.1989, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud otsusega 92/10/EMÜ (EÜT L 6, 11.1.1992, lk 35).

liikmesriigi seaduste alusel kaubanduse, tööstuse, käsitöönduse või kutsealase tegevuse reguleerimise eest vastutava organi või organisatsiooni poolt;

(22) liikmesriigid ei ole kohustatud lubama nende kaupade või teenuste võrdlevat reklaami, mille suhtes nad vastavalt asutamislepingu sätetele säilitavad või kehtestavad keelud, sealhulgas turustamisviiside või reklaamiga seotud keelud, kui sihtrühma moodustavad tundlikud tarbijarühmad; liikmesriigid võivad asutamislepingu sätete kohaselt säilitada või kehtestada keelud või piirangud võrdluste kasutamisel kutsealaste teenuste reklaamimisel, olenemata sellest, kas keelud või piirangud on kehtestatud otse või liikmesriikide seaduste alusel kutsealase tegevuse reguleerimise eest vastutava organi või organisatsiooni poolt;

(23) võrdleva reklaami reguleerimist käesoleva direktiiviga sätestatud tingimuste kohaselt on tarvis siseturu tõrgeteta toimimiseks ning selleks on vaja võtta meetmeid ühenduse tasandil; kõige sobivam vahend on direktiivi vastuvõtmine, sest sellega sätestatakse ühtsed üldpõhimõtted ning antakse liikmesriikidele võimalus valida sobiv vorm ja viis kõnealuste eesmärkide saavutamiseks; see on kooskõlas subsidiaarsuspõhimõttega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 94/450/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

"Nõukogu 10. septembri 1984. aasta direktiiv eksitava ja võrdleva reklaami kohta".

2) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

"*Artikkel 1*

Käesoleva direktiivi eesmärk on kaitsta tarbijaid ning kaubanduse, äri, käsitöö või kutsealaga tegelevaid inimesi ja üldsuse huve eksitava reklaami ja selle ebaõiglaste tagajärgede eest ning kehtestada tingimused, mille kohaselt võrdlev reklaam on lubatud."

3) Artiklile 2 lisatakse järgmine punkt:

"2a. "*võrdlev reklaam*" — reklaam, mis selgesõnaliselt või kaudselt identifitseerib konkurendi või konkurendi pakutavad kaubad või teenused."

4) Lisatakse järgmine artikkel:

"*Artikkel 3a*

1. Võrdlev reklaam on lubatud, kui võrdlemisel täidetakse järgmisi tingimusi:

a) reklaam ei ole eksitav artikli 2 lõike 2, artikli 3 ega artikli 7 lõike 1 kohaselt;

b) võrreldakse kaupa või teenuseid, mis rahuldavad samu vajadusi või on mõeldud samaks otstarbeks;

c) võrreldakse kõnealuste kaupade või teenuste ühte või mitut peamist, asjakohast, kontrollitavat ja tüüpilist omadust, sealhulgas võib olla ka hind;

d) reklaam ei tekita turul segadust reklaami avalikustaja ja konkurendi vahel või reklaami avalikustaja ja konkurendi kaubamärkide, kaubanimede, muude eraldusmärkide, kauba või teenuste vahel;

e) reklaam ei diskrediteeri ega solva konkurendi kaubamärke, kaubanimesid, muid eraldusmärke, kaupa, teenuseid, tegevust ega asjaolusid;

f) päritolunimetusega toodete puhul seostub reklaam alati toodetega, millel on sama nimetus;

g) reklaamis ei kasutata ebaõiglaselt ära konkurendi kaubamärgi, kaubanime või teiste eraldusmärkide mainet või konkureerivate toodete päritolunimetust;

h) reklaamis ei esitata kaupa või teenuseid, mis imiteerivad või kopeerivad kaitstud kaubamärgi või kaubanimega kaupa või teenuseid.

2. Sooduspakkumisele viitav võrdlus peab selgelt ja ühemõtteliselt esitama sooduspakkumise lõpukuupäeva või vajaduse korral asjaolu, et sooduspakkumine sõltub kauba või teenuste saadaval olekust, ning juhul kui sooduspakkumine ei ole veel alanud, tuleb esitada erihinna või muude eritingimuste kohaldamisaja alguskuupäev."

5) Artikli 4 lõike 1 esimene ja teine lõik asendatakse järgmisega:

"1. Liikmesriigid tagavad asjakohased ja tõhusad meetmed eksitava reklaami vastu võitlemiseks ning võrdlevat reklaami käsitlevate sätete täitmiseks nii tarbijate kui ka konkurentide ja üldsuse huvides.

Selliste meetmete hulka kuuluvad õigusnormid, mille kohaselt isikud ja organisatsioonid, kellel on vastavalt siseriiklikele õigusaktidele eksitava reklaami keelamise vastu õigustatud huvi, võivad:

a) võtta sellise reklaami vastu õiguslikke meetmeid ja/või

b) edastada sellise reklaami käsitlemiseks haldusasutusele, kes on pädev kaebuste üle otsustama või algatama asjakohase kohtumenetluse."

6) Artikli 4 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

a) esimese lõigu taanded asendatakse järgmistega:

"— nõuda eksitava reklaami või lubamatu võrdleva reklaami lõpetamist või algatada selle lõpetamiseks asjakohane kohtumenetlus, või

— kui eksitav reklaam või lubamatu võrdlev reklaam ei ole veel avaldatud, kuid seda kavatsetakse peatselt teha, nõuda selle avaldamise keelamist või algatada selle keelamiseks asjakohane kohtumenetlus,";

b) kolmanda lõigu sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

"Kui reklaami lõpetamise kohta on tehtud lõplik otsus, võivad liikmesriigid eksitava reklaami või lubamatu võrdleva reklaami püsiva mõju takistamiseks anda kohtutele või haldusasutustele lisaks järgmised volitused:".

7) Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

"*Artikkel 5*

Käesolev direktiiv ei takista isereguleeruvail organisatsioonidel eksitava või võrdleva reklaami vabatahtlikku kontrollimist, mida liikmesriigid võivad soodustada, ega artiklis 4 nimetatud isikuid või organisatsioone selliste organisatsioonide poole pöördumast, kui küsimuse käsitlemine sellistes organisatsioonides täiendab artiklis 4 nimetatud kohtu- või haldusmenetlusi."

8) Artikli 6 punkt a asendatakse järgmisega:

"a) nõuda, et reklaami avalikustaja esitaks tõendid reklaamis esinevate faktiliste väidete täpsuse kohta, kui selline nõue on konkreetse juhtumi asjaolude põhjal reklaami avalikustaja ja menetluses osalevate teiste poolte õigustatud huve arvesse võttes asjakohane, ning võrdleva reklaami korral nõuda, et reklaami avalikustaja esitaks kõnealused tõendid lühikese aja jooksul; ja".

9) Artikkel 7 asendatakse järgmisega:

"*Artikkel 7*

1. Käesolev direktiiv ei välista, et liikmesriigid jätavad kehtima või võtavad vastu sätted, mille eesmärk on tagada tarbijate ning kaubanduse, äri, käsitöö või kutsealaga tegelevate inimeste ning üldsuse ulatuslikum kaitse eksitava reklaami eest.

2. Lõiget 1 ei kohaldata võrdleva reklaami suhtes, niivõrd kuivõrd see on seotud võrdlemisega.

3. Käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse, ilma et see piiraks ühenduse konkreetsete toodete ja/või teenuste reklaami käsitlevate sätete kohaldamist või reklaamipiirangute või -keeldude kohaldamist teatavates massiteabevahendites.

4. Käesoleva direktiivi võrdlevat reklaami käsitlevad sätted ei kohusta liikmesriike, kes kooskõlas asutamislepingu sätetega säilitavad või kehtestavad teatava kauba või teatavate teenuste reklaamikeelud, olenemata sellest, kas need on kehtestatud otse või liikmesriikide õigusaktide alusel kaubanduse, tööstuse, käsitöö või kutsetegevuse reguleerimise eest vastutava organi või organisatsiooni poolt, lubama võrdleva reklaami kasutamist kõnealuste kaupade või teenuste reklaamimisel. Kui keelud piirduvad teatavate massiteabevahenditega, kohaldatakse direktiivi nende massiteabevahendite suhtes, mille kohta keelud ei kehti.

5. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriike asutamislepingu sätete kohaselt säilitamast või kehtestamast keelde või piiranguid võrdluste kasutamisel kutsealaste teenuste reklaamimisel, olenemata sellest, kas keelud või piirangud on kehtestatud otse või liikmesriikide seaduste alusel kutsetegevuse reguleerimise eest vastutava organi või organisatsiooni poolt."

Artikkel 2

Kaebuste esitamise süsteem

Komisjon uurib võimalusi luua tõhusad vahendid, et tegelda võrdleva reklaamiga seotud piiriüleste kaebustega. Kahe aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande uurimistulemuste kohta, millega vajaduse korral kaasnevad ettepanekud.

Artikkel 3

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 30 kuu jooksul pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

2. Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 6. oktoober 1997

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*
J. M. GIL-ROBLES	J. POOS